กสม. ๒

รายงานผลการตรวจสอบ

การละเมิดสิทธิมนุษยชน

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

วันที่ ๑๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๘

รายงานผลการตรวจสอบ ที่ ๒๒๓/๒๕๖๘

เรื่อง สิทธิชุมชนอันเกี่ยวเนื่องกับธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน กรณีร้องเรียนว่าการขอตั้งโรงงานผลิตและจำหน่ายไฟฟ้าจากเชื้อเพลิงขยะอุตสาหกรรม ในพื้นที่ตำบลบ่อวิน อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม สุขภาพอนามัยของประชาชนในพื้นที่ และขาดการมีส่วนร่วมอย่างทั่วถึง

ผู้ร้อง [redacted]

ผู้ถูกร้อง บริษัท [redacted] ที่ ๑

บริษัท [redacted] ที่ ๒

๑. ความเป็นมา

ผู้ร้องร้องเรียนผ่านกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตามคำร้องที่ ๑๖/๒๕๖๗ ลงวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ ว่า โครงการก่อสร้างโรงไฟฟ้าจากเชื้อเพลิงขยะอุตสาหกรรม (โครงการ) ๒ โรงงาน กำลังการผลิต ๙.๙ เมกะวัตต์ต่อ ๑ โรงงาน ซึ่งดำเนินการโดยผู้ถูกร้องที่ ๑ และที่ ๒ ในพื้นที่ตำบลบ่อวิน อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม สุขภาพอนามัยของประชาชนในพื้นที่ และขาดการมีส่วนร่วมอย่างทั่วถึง โดยขาดการประชาสัมพันธ์รายละเอียดของโครงการ กำหนดวันและเวลาในการจัดรับฟังความเห็นไม่เหมาะสม นอกจากนี้ ผู้ร้องยังเห็นว่า ผู้ถูกร้องทั้งสองอาจหลีกเลี่ยงการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Assessment: EIA) และรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมสำหรับโครงการ กิจการ หรือการดำเนินการที่อาจมีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ คุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อนามัย คุณภาพชีวิต ของประชาชนในชุมชนอย่างรุนแรง (Environmental and Health Impact Assessment: EHIA) จึงขอให้ตรวจสอบ

๒. การตรวจสอบ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้มอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ และ

/ระเบียบ...

ระเบียบคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการในการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน พ.ศ. ๒๕๖๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยพิจารณาจากการชี้แจงข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานดังต่อไปนี้

๒.๑ รายการเอกสาร พยานหลักฐานจากการตรวจสอบ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๒.๑.๑ บันทึกการลงพื้นที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ เมื่อวันที่ ๑๙ - ๒๑ เมษายน ๒๕๖๗ ณ ตำบลลาดตะเคียน อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี ตำบลปลวกแดง อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง และตำบลบ่อวิน อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี

๒.๑.๒ หนังสือสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดชลบุรี ที่ ชบ ๐๐๓๔ (๒)/๑๗๘๗ ลงวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๗ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๒.๑.๓ หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานประจำเขต ๘ (ชลบุรี) ที่ สกพ ๕๕๓๐/๑๓๐๓ ลงวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๖๗ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๒.๑.๔ หนังสือผู้ถูกร้องที่ ๑ [redacted] ลงวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๖๗ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๒.๑.๕ หนังสือผู้ถูกร้องที่ ๒ [redacted] ลงวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๖๗ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๒.๑.๖ หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน ที่ สกพ ๕๕๐๒/๖๐๖๘ ลงวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๗ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๒.๑.๗ หนังสือบริษัท [redacted] ลงวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๗ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๒.๑.๘ บันทึกการประชุมรับฟังข้อเท็จจริงจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยพนักงานเจ้าหน้าที่ เมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๗ ณ ศาลากลางจังหวัดระยอง

๒.๑.๙ หนังสือการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ที่ อก ๕๑๐๓.๒.๑/๑๗๑๐ ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๗ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๒.๑.๑๐ หนังสือจังหวัดชลบุรี ที่ ชบ ๐๐๑๗.๑/๑๘๕๗๐ ลงวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๖๗ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๒.๑.๑๑ บันทึกการประชุมรับฟังข้อเท็จจริงของพนักงานเจ้าหน้าที่ เมื่อวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๗ ณ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๒.๑.๑๒ หนังสือศูนย์ดำรงธรรมอำเภอศรีราชา ด่วนที่สุด ที่ ชบ ๐๕๑๘/๔๗๓๕ ลงวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๗ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๒.๑.๑๓ หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน ที่ สกพ ๕๕๐๒/๑๑๙๓๓ ลงวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๖๗ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

/๒.๑.๑๔ บันทึก...

๒.๑.๑๔ บันทึกความเห็นของ [redacted] ผู้ทรงคุณวุฒิของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๘

๒.๑.๑๕ บันทึกสรุปผลการหารือแนวทางการดำเนินร่วมกันเพื่อแก้ไขปัญหาการร้องเรียนที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุญาตประกอบกิจการไฟฟ้าและการพิจารณารายงานประมวลหลักการปฏิบัติระหว่างสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติกับสำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๘ ณ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๒.๒ ข้อเท็จจริงจากการตรวจสอบ

๒.๒.๑ ข้อเท็จจริงฝ่ายผู้ร้อง

ผู้ร้องให้ข้อเท็จจริงเพิ่มเติมจากความเป็นมาในข้อ ๑ ว่า

๑) ผู้ถูกร้องทั้งสองขาดการประชาสัมพันธ์โครงการ ประชาชนส่วนใหญ่ที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้าน[redacted] ซึ่งตั้งอยู่ใกล้กับพื้นที่โครงการไม่ทราบมาก่อนว่าจะมีโครงการ นอกจากนี้การกำหนดวันและสถานที่จัดเวทีรับฟังความเห็นและทำความเข้าใจกับประชาชนและผู้มีส่วนได้เสีย (เวทีรับฟังความเห็น) ไม่เหมาะสม เนื่องจากจัดใกล้วันหยุดปีใหม่ซึ่งประชาชนส่วนใหญ่ในพื้นที่เป็นลูกจ้างโรงงานอุตสาหกรรมจะลาหยุดเพื่อกลับภูมิลำเนาในจังหวัดอื่น ประกอบกับสำนักงานเทศบาลนครเจ้าพระยาสุรศักดิ์ซึ่งเป็นสถานที่จัดเวทีรับฟังความเห็นอยู่ห่างจากโครงการเกือบ ๒๐ กิโลเมตร ประชาชนจึงไม่สะดวกเดินทางเข้าร่วมแสดงความเห็น

๒) สถานที่ตั้งของโครงการอยู่ใกล้ชุมชน ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนที่อาศัยบริเวณใกล้เคียง รวมถึงในรัศมี ๓ กิโลเมตรรอบโครงการ มีโรงเรียน ๔ แห่ง [redacted] มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ๒ แห่ง ได้แก่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเขาหินและศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลนครเจ้าพระยาสุรศักดิ์ มีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) ๓ แห่ง ได้แก่ รพ.สต.บ้านบ่อวิน รพ.สต.บ้านเขาหิน และ รพ.สต.บ้านห้วยปราบ มีศาสนสถาน ๔ แห่ง ได้แก่ วัดบ่อวิน วัดสันติคีรี มัสยิดอัลอิตติฮาต คริสตจักรพระดำริ บ่อวิน มีชุมชน ๖ ชุมชนในเขตเทศบาลนครเจ้าพระยาสุรศักดิ์ มีหมู่บ้าน ๓ หมู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อวิน (อบต.บ่อวิน) และมีโรงพยาบาล[redacted] ตั้งอยู่

๒.๒.๒ ข้อเท็จจริงฝ่ายผู้ถูกร้อง

๑) ผู้ถูกร้องที่ ๑

๑.๑) ผู้ถูกร้องที่ ๑ ได้ดำเนินการตามระเบียบคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน ว่าด้วยการจัดหาไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนในรูปแบบ Feed - in Tariff (FiT)[๑] ปี ๒๕๖๕ - ๒๕๗๓

/สำหรับ...

---

[๑] Feed - in Tariff หรือ FiT คือ มาตรการส่งเสริมการรับซื้อไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนประเภทหนึ่งที่ใช้กันอย่างแพร่หลายในต่างประเทศ เพื่อจูงใจให้ผู้ประกอบการเอกชนเข้ามาลงทุนในธุรกิจโรงไฟฟ้าพลังงานหมุนเวียน (เนื่องจากการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนมีต้นทุนค่อนข้างสูง) ซึ่งอัตรา FiT จะอยู่ในรูปแบบอัตรารับซื้อไฟฟ้าคงที่ตลอดอายุโครงการ (มีการปรับเพิ่มสำหรับกลุ่มที่มีการใช้เชื้อเพลิง) โดยอัตรา FiT จะไม่เปลี่ยนแปลงไปตามค่าไฟฐานและค่า Ft ทำให้มีราคาที่ชัดเจนและเกิดความเป็นธรรม (จาก นโยบายการรับซื้อไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนในรูปแบบ Feed-in Tariff, สืบค้นจาก https://www.eppo.go.th/images/Power/pdf/FT-history/FiT_2558.pdf, เมื่อวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๗)

สำหรับขยะอุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๖๕ (ระเบียบ กกพ. ว่าด้วยการจัดหาไฟฟ้าฯ สำหรับขยะอุตสาหกรรม) โดยได้ยื่นคำเสนอขายไฟฟ้าตามหลักเกณฑ์ที่ประกาศกำหนด และเมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๖ ผู้ถูกร้องที่ ๑ ได้รับการคัดเลือกให้เป็นผู้ผลิตไฟฟ้าขนาดเล็กมาก (ขนาดกำลังผลิตติดตั้งไม่เกิน ๑๐ เมกะวัตต์) ซึ่งการยื่นคำเสนอขายไฟฟ้าครั้งนี้ ผู้ถูกร้องที่ ๑ ได้จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด โดยมีที่ตั้งโครงการอยู่ในนิคมอุตสาหกรรมดับบลิวเอชเอ ชลบุรี ๑ (นิคมอุตสาหกรรมดับบลิวเอชเอฯ) เช่นเดียวกับผู้ถูกร้องที่ ๒ ซึ่งจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัดเช่นเดียวกัน โดยผู้ถูกร้องทั้งสองมีบริษัท [redacted] เป็นผู้ถือหุ้น แต่โครงการของผู้ถูกร้องทั้งสองมีขอบเขตที่ตั้งโครงการแยกจากกัน มีการแยกระบบสาธารณูปโภคและเครื่องจักรต่าง ๆ ออกจากกันอย่างอิสระ

๑.๒) โครงการของผู้ถูกร้องที่ ๑ เป็นโรงไฟฟ้าพลังความร้อนที่มีกำลังการผลิตติดตั้ง ๙.๙ เมกะวัตต์ และจะจำหน่ายไฟฟ้าให้กับการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (กฟภ.) ๘ เมกะวัตต์ ส่วนที่เหลือประมาณ ๑.๙ เมกะวัตต์ จะนำมาใช้ภายในโรงไฟฟ้า เนื่องจากโครงการมีกำลังการผลิตติดตั้งไม่ถึง ๑๐ เมกะวัตต์ จึงไม่เข้าหลักเกณฑ์ที่จะต้องจัดทำรายงาน EIA แต่ได้จัดทำรายงานประมวลหลักการปฏิบัติ (Code of Practice: CoP) ตามระเบียบคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดทำรายงานประมวลหลักการปฏิบัติ และรายงานผลการปฏิบัติตามประมวลหลักการปฏิบัติสำหรับการประกอบกิจการผลิตไฟฟ้า พ.ศ. ๒๕๖๕ (ระเบียบ กกพ. ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดทำรายงาน CoP)

๑.๓) ผู้ถูกร้องที่ ๑ จะรับเชื้อเพลิงแข็งที่ผลิตจากของเสีย (Solid Recovered Fuel: SRF)[๒] ที่ไม่เป็นอันตราย อาทิ เศษไม้ เศษผ้า เศษยาง เศษหนัง เศษกระดาษ เศษพลาสติก ซึ่งผ่านกระบวนการบดย่อยกากอุตสาหกรรมและขนส่งเชื้อเพลิงจากโรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับการนำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่ไม่ใช้แล้วหรือของเสียจากโรงงานมาผลิตเป็นวัตถุดิบหรือผลิตภัณฑ์ใหม่โดยผ่านกรรมวิธีการผลิตทางอุตสาหกรรม (โรงงานลำดับที่ ๑๐๖ ตามกฎกระทรวงกำหนดประเภท ชนิด และขนาดของโรงงาน พ.ศ. ๒๕๖๓) เท่านั้น และได้กำหนดให้มีมาตรการการขนส่งขยะอุตสาหกรรมที่ไม่เป็นอันตรายมายังโครงการ เช่น รถบรรทุกต้องปิดคลุมผ้าใบให้มิดชิดเพื่อป้องกันการตกหล่น และติดตั้งระบบกำหนดตำแหน่งบนพื้นโลก (Global Positioning System: GPS) เพื่อติดตามการขนส่งได้ตลอดเส้นทาง

๑.๔) ในช่วงดำเนินการ ผู้ถูกร้องที่ ๑ มีมาตรการควบคุมค่าการระบายสารมลพิษทางอากาศที่ปล่อยออกจากปล่องระบายอากาศให้ไม่เกินค่าควบคุมของโครงการ และไม่เกิน

/ค่ามาตรฐาน...

---

[๒] เชื้อเพลิงแข็งที่ผลิตจากของเสีย (Solid Recovered Fuel: SRF) หมายความว่า เชื้อเพลิงแข็งที่ผลิตจากของเสียที่ไม่อันตรายจากอุตสาหกรรม หรือสิ่งปฏิกูล หรือวัสดุไม่ใช้แล้วที่เป็นของแข็งและไม่เป็นของเสียอันตรายตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานอุตสาหกรรม (จาก เอกสารประกอบการประชุมหารือเรื่องก้อนเชื้อเพลิงขยะ (RDF) ทางออกของการกำจัดขยะชุมชน โดยสำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ, สืบค้นจาก https://www.pcd.go.th/wp-content/uploads/2020/05/pcdnew-2020-05-27_08-55-45_142236.pdf, เมื่อวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๗)

ค่ามาตรฐานควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียจากโรงไฟฟ้า ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ โดยมีพารามิเตอร์ที่กำหนด ได้แก่ ฝุ่นละออง ก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ ก๊าซออกไซด์ของไนโตรเจน ก๊าซไฮโดรเจนคลอไรด์ สารปรอท แคดเมียม ตะกั่ว และไดออกซิน/ฟิวแรน โดยบริษัทที่ปรึกษาได้ใช้แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ในการประเมินผลกระทบด้านคุณภาพอากาศ โดยพิจารณาร่วมกันระหว่างโครงการของผู้ถูกร้องที่ ๑ และที่ ๒ ร่วมกับผลการตรวจวัดคุณภาพอากาศในบรรยากาศปัจจุบัน (ข้อมูลเมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๖) พบว่า ความเข้มข้นของมลสารในบรรยากาศไม่เกินค่ามาตรฐานคุณภาพอากาศในบรรยากาศโดยทั่วไปในทุกดัชนี

๑.๕) ระหว่างวันที่ ๖ - ๘ ธันวาคม ๒๕๖๖ ผู้ถูกร้องทั้งสองได้ติดประกาศเผยแพร่รายละเอียดโครงการ แผนการดำเนินงาน รวมทั้งมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม ณ สถานที่ต่าง ๆ เช่น สำนักงาน กกพ. ประจำเขต ๘ (ชลบุรี) ที่ว่าการอำเภอศรีราชา เทศบาลนครเจ้าพระยาสุรศักดิ์ อบต.บ่อวิน รพ.สต.บ้านเขาหิน ที่ทำการชุมชนมาบเสมอ ที่ทำการกำนันตำบลบ่อวิน ที่ทำการผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๓ หมู่ที่ ๔ และหมู่ที่ ๖ ตำบลบ่อวิน โรงพยาบาล[redacted] โรงเรียน[redacted] ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลนครเจ้าพระยาสุรศักดิ์ มัสยิดอัลอิตติฮาต วัดบ่อวิน คริสจักรพระดำริ บ่อวิน ตลาดสด[redacted] และตลาด[redacted] เพื่อแจ้งให้ผู้มีส่วนได้เสียรับทราบไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน ก่อนวันจัดเวทีรับฟังความเห็น ซึ่งเป็นไปตามระเบียบ กกพ. ว่าด้วยการรับฟังความเห็นและทำความเข้าใจกับประชาชนและผู้มีส่วนได้เสีย ในการพิจารณาออกใบอนุญาตประกอบกิจการผลิตไฟฟ้า พ.ศ. ๒๕๖๕ (ระเบียบ กกพ. ว่าด้วยการรับฟังความเห็น) ข้อ ๑๑[๓]

/๑.๖) เมื่อวันที่...

---

[๓] ข้อ ๑๑ ให้ผู้ประสงค์ขอรับใบอนุญาตดำเนินการก่อนเริ่มจัดเวทีรับฟังความเห็นและทำความเข้าใจกับประชาชนและผู้มีส่วนได้เสีย ดังต่อไปนี้

ฯลฯ ฯลฯ

(๓) เผยแพร่ข้อมูลโครงการอย่างต่อเนื่องไม่น้อยกว่าสิบห้าวันก่อนเริ่มดำเนินการจัดเวทีรับฟังความเห็น โดยให้แสดงไว้โดยเปิดเผย ณ สถานที่ซึ่งประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียเข้าถึงและพบเห็นได้โดยง่าย ดังต่อไปนี้

(ก) พื้นที่ที่จะดำเนินการก่อสร้างโครงการ

(ข) สำนักงาน กกพ. ประจำเขต ในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ

(ค) สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด ในท้องที่โครงการตั้งอยู่ สำหรับเขตพื้นที่นอกกรุงเทพมหานคร

(ง) ที่ว่าการอำเภอและที่ทำการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีเขตการปกครองที่โครงการตั้งอยู่ รวมถึงที่ว่าการอำเภอและที่ทำการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งมีเขตการปกครองในพื้นที่รัศมีที่กำหนดตามข้อ ๗ สำหรับเขตพื้นที่นอกกรุงเทพมหานคร

(จ) ที่ทำการกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และศาลาประชาคม ซึ่งมีเขตการปกครองที่โครงการตั้งอยู่ รวมถึงที่ทำการกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และศาลาประชาคม ซึ่งมีเขตการปกครองในพื้นที่รัศมีที่กำหนด ตามข้อ ๗

(ฉ) โรงเรียน ศาสนสถาน สวนสาธารณะของชุมชน และตลาดที่ตั้งอยู่ในพื้นที่รัศมี ที่กำหนดตามข้อ ๗

๑.๖) เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๖ เวลา ๐๘.๓๐ - ๑๒.๐๐ น. ผู้ถูกร้องที่ ๑ จัดเวทีรับฟังความเห็น ตามระเบียบ กกพ. ว่าด้วยการรับฟังความเห็น ณ เทศบาลนครเจ้าพระยาสุรศักดิ์ เพื่อใช้ประกอบการจัดทำรายงาน CoP โดยได้มอบหมายให้บริษัทที่ปรึกษาซึ่งได้รับใบอนุญาตเป็นผู้จัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) เป็นผู้ดำเนินการ โดยมีผู้เข้าร่วมเวทีรับฟังความเห็น ๓๗๕ คน (ไม่นับรวมเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกร้องที่ ๑ และบริษัทที่ปรึกษา) ประกอบด้วยประชาชน ผู้นำชุมชน ผู้แทนหน่วยงานราชการระดับจังหวัด ระดับอำเภอ ระดับตำบล สถานพยาบาล และสถานศึกษา ทั้งนี้ ผู้เข้าร่วมเวทีรับฟังความเห็นส่วนใหญ่เห็นว่าควรประชาสัมพันธ์ข้อมูลเพิ่มเติม อาทิ มาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม ผลดีผลเสียของโครงการ และความรู้เกี่ยวกับการผลิตไฟฟ้าจากเชื้อเพลิงขยะอุตสาหกรรม และมีข้อห่วงกังวลเกี่ยวกับผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ โดยมีข้อเสนอแนะให้โครงการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัด ชี้แจงให้ประชาชนรับทราบและติดตามผลกระทบต่อชุมชนอย่างต่อเนื่อง

๒) ผู้ถูกร้องที่ ๒ ชี้แจงเกี่ยวกับโครงการไปในทางเดียวกันกับผู้ถูกร้องที่ ๑ และได้จัดเวทีรับฟังความเห็นในวันและสถานที่เดียวกับผู้ถูกร้องที่ ๑ แต่ผู้ถูกร้องที่ ๒ จัดในช่วงเวลา ๑๓.๓๐ - ๑๖.๐๐ น. โดยมีผู้เข้าร่วมเวทีรับฟังความเห็น ๓๒๐ คน องค์ประกอบเช่นเดียวกับเวทีของผู้ถูกร้องที่ ๑ รวมทั้งส่วนใหญ่มีความเห็นเหมือนกับเวทีของผู้ถูกร้องที่ ๑ อีกด้วย อนึ่ง ผู้เข้าร่วมเวทีรับฟังความเห็นบางส่วนมีข้อห่วงกังวลเกี่ยวกับผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม โดยมีข้อเสนอแนะให้โครงการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัด ดูแลและควบคุมการดำเนินงานเพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบต่อชุมชนที่อยู่ใกล้เคียง และมีช่องทางให้ประชาชนร้องเรียนได้สะดวก

๒.๒.๓ ข้อเท็จจริงจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๑) สำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน (สำนักงาน กกพ.)

๑.๑) การรับซื้อไฟฟ้าจากเชื้อเพลิงขยะอุตสาหกรรมเป็นไปตามมติที่ประชุมคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (กพช.) เมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๕ ซึ่งเห็นชอบหลักการการรับซื้อไฟฟ้าและอัตรารับซื้อไฟฟ้าจากขยะอุตสาหกรรมในรูปแบบ FiT ตามแผนการเพิ่มการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานสะอาดในช่วง พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๓ ซึ่งเป็นแผนที่ปรับปรุงเพิ่มเติมขึ้นภายใต้แผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ ฉบับปรับปรุงครั้งที่ ๑ (PDP 2018 Revision 1) โดยให้รับซื้อไฟฟ้าจากขยะอุตสาหกรรมขนาดกำลังผลิตติดตั้งไม่เกิน ๑๐ เมกะวัตต์ ในปริมาณ ๑๐๐ เมกะวัตต์ และกำหนดวันจ่ายไฟฟ้าเข้าระบบเชิงพาณิชย์ (Scheduled Commercial Operation Date: SCOD) ในปี ๒๕๖๙ และมอบหมาย กกพ. ออกระเบียบและประกาศรับซื้อไฟฟ้าต่อไป

/๑.๒) กกพ. ได้ออก...

๑.๒) กกพ. ได้ออกระเบียบว่าด้วยการจัดหาไฟฟ้าฯ สำหรับขยะอุตสาหกรรม และออกประกาศ กกพ. เรื่อง ประกาศเชิญชวนการรับซื้อไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนในรูปแบบ FiT ปี ๒๕๖๕ - ๒๕๗๓ สำหรับเชื้อเพลิงขยะอุตสาหกรรม (ปี ๒๕๖๙) พ.ศ. ๒๕๖๕ (ประกาศ กกพ. เรื่อง ประกาศเชิญชวนการรับซื้อไฟฟ้าฯ สำหรับเชื้อเพลิงขยะอุตสาหกรรม) รวมทั้งออกประกาศสำนักงาน กกพ. เรื่อง รายชื่อผู้ยื่นขอผลิตไฟฟ้าขนาดเล็กมากที่ได้รับการคัดเลือก ตามระเบียบ กกพ. ว่าด้วยการจัดหาไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนในรูปแบบ Feed - in Tariff (FiT) ปี ๒๕๖๕ – ๒๕๗๓ สำหรับขยะอุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๖๕ (ประกาศสำนักงาน กกพ. เรื่อง รายชื่อผู้ยื่นขอผลิตไฟฟ้าขนาดเล็กมากที่ได้รับการคัดเลือก)

๑.๓) โครงการของผู้ถูกร้องที่ ๑ และที่ ๒ มีกำลังการผลิตติดตั้ง ๙.๙ เมกะวัตต์ ต่อ ๑ โครงการ จึงไม่เข้าข่ายที่จะต้องจัดทำรายงาน EIA และรายงาน EHIA แต่ต้องจัดทำรายงาน CoP ตามระเบียบ กกพ. ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดทำรายงาน CoP ทั้งนี้ ต้องรับฟังความเห็นและทำความเข้าใจกับประชาชนและผู้มีส่วนได้เสีย ตามระเบียบ กกพ. ว่าด้วยการรับฟังความเห็น เพื่อประกอบการยื่นขอรับใบอนุญาตผลิตไฟฟ้า

๑.๔) ตามระเบียบ กกพ. ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดทำรายงาน CoP กำหนดให้ผู้ขอรับใบอนุญาตตรวจวัดคุณภาพสิ่งแวดล้อม ตั้งแต่ระยะเตรียมการก่อสร้าง ระยะก่อสร้าง และระยะดำเนินการ โดยในขั้นเตรียมการก่อสร้างจะต้องตรวจวัด และนำเสนอข้อมูลคุณภาพสิ่งแวดล้อมก่อนมีโครงการที่เกี่ยวข้องกับผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการ เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการเปรียบเทียบกับข้อมูลคุณภาพสิ่งแวดล้อมภายหลังมีโครงการ ได้แก่ คุณภาพอากาศ เสียง อุทกวิทยา คุณภาพน้ำผิวดินและคุณภาพน้ำใต้ดิน โดยให้พิจารณากำหนดจุดตรวจวัดในพื้นที่อ่อนไหวที่อาจได้รับผลกระทบจากโครงการเป็นลำดับแรก นอกจากนี้ เมื่อได้รับอนุญาตผลิตไฟฟ้าแล้ว จะต้องตรวจวัดคุณภาพสิ่งแวดล้อมทั้งในระยะก่อสร้างและตลอดระยะดำเนินการ โดยต้องจัดส่งรายงานผลการปฏิบัติตามรายงาน CoP เป็นประจำทุก ๖ เดือน

๑.๕) กระทรวงอุตสาหกรรม (อก.) และกระทรวงพลังงานได้หารือร่วมกัน โดย อก. พิจารณาว่าโรงไฟฟ้าจากเชื้อเพลิงขยะอุตสาหกรรมควรอยู่ในพื้นที่ใดบ้าง และ กพช. กำหนดนโยบายตามการพิจารณาของ อก. ทั้งนี้ การคำนวณสมดุลมวล (mass balance) ของ อก. เป็นเพียงการคำนวณปริมาณขยะที่ใช้เป็นเชื้อเพลิงเท่านั้น และรายงาน CoP ต้องแสดง mass balance เช่นกัน

๑.๖) จากการหารือร่วมกันระหว่างสำนักงาน กกพ. และ สผ. กรณีโครงการโรงไฟฟ้าพลังความร้อน ที่มีกำลังการผลิตต่ำกว่า ๑๐ เมกะวัตต์ ตั้งแต่ ๒ โครงการขึ้นไป ซึ่งมีที่ตั้งโครงการอยู่ติดกันแต่ไม่ถือว่าเป็นโครงการเดียวกัน มีหลักเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

(๑) ขอบเขตที่ตั้งโครงการแยกจากกัน และต้องมีรั้วที่เป็นโครงสร้างถาวรกั้นระหว่างโครงการอย่างชัดเจน

/(๒) นิติบุคคล...

(๒) นิติบุคคลตามวิธีการที่กฎหมายกำหนดของแต่ละโครงการแยกจากกัน

(๓) ระบบสาธารณูปโภคหลักของแต่ละโครงการแยกกัน

(๔) กรณีที่มีการใช้ระบบสาธารณูปโภคสนับสนุนร่วมกัน ต้องมีสัญญาการซื้อขาย เช่า หรือบันทึกความเข้าใจร่วมกันของทุกโครงการอย่างชัดเจน

๑.๗) การตั้งโรงไฟฟ้าในเขตนิคมอุตสาหกรรม กกพ. ได้ประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมในเชิงพื้นที่ภาพรวมตามรายงาน EIA ของนิคมอุตสาหกรรม อาทิ ความสามารถของอัตราการระบายสารมลพิษจากแหล่งกำเนิด (emission loading) ประกอบด้วย ทั้งนี้ การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (กนอ.) เป็นหน่วยงานพิจารณาความเหมาะสมของที่ตั้งโรงไฟฟ้าในเขตนิคมอุตสาหกรรม

๑.๘) อัตราการระบายมลสารจากโครงการของผู้ถูกร้องที่ ๑ และผู้ถูกร้องที่ ๒ ไม่เกินค่าที่กำหนดไว้ตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่ระบุในรายงานการเปลี่ยนแปลงรายละเอียดโครงการในรายงาน EIA ของโครงการนิคมอุตสาหกรรมดับบลิวเอชเอฯ ครั้งที่ ๔ ซึ่งกำหนดอัตราการปล่อยสารมลพิษทางอากาศที่จะไม่ก่อปัญหาต่อบรรยากาศโดยส่วนรวม โดยโครงการของผู้ถูกร้องที่ ๑ มีพื้นที่รองรับการระบายมลสาร (สารมลพิษ) ๓๑ ไร่ ๑ งาน ๗๘.๕ ตารางวา (๓๑-๑-๗๘.๕ ไร่) สามารถรองรับการระบายฝุ่นละอองรวม ๐.๘๗๓ กรัม/วินาที และรองรับการระบายก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ ๑.๑๖๔ กรัม/วินาที และโครงการของผู้ถูกร้องที่ ๒ มีพื้นที่รองรับการระบายมลสาร ๒๕-๒-๘๐ ไร่ สามารถรองรับการระบายฝุ่นละอองรวม ๐.๗๑๓ กรัม/วินาที และรองรับการระบายก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ ๐.๙๕๑ กรัม/วินาที

๑.๙) กกพ. ได้ให้ความเห็นชอบรายงาน CoP โครงการของผู้ถูกร้องที่ ๑ และที่ ๒ เมื่อเดือนเมษายน ๒๕๖๘ ซึ่งยังอยู่ในระยะเริ่มต้นของกระบวนการขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการผลิตไฟฟ้า (รายละเอียดปรากฏตามภาพประกอบ)

๒) สำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน ประจำเขต ๘ (ชลบุรี)

๒.๑) ผู้ถูกร้องที่ ๑ และ ที่ ๒ เป็นผู้ยื่นขอผลิตไฟฟ้าที่ได้รับการคัดเลือกตามระเบียบ กกพ. ว่าด้วยการจัดหาไฟฟ้าฯ สำหรับขยะอุตสาหกรรม

๒.๒) ผู้ถูกร้องที่ ๑ และที่ ๒ ได้จัดเวทีรับฟังความเห็น ๑ ครั้ง เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๖ ไม่มีการคัดค้านจากประชาชนที่เข้าร่วมเวที แต่มีประเด็นคำถาม ข้อคิดเห็น และข้อห่วงกังวลจากผู้เข้าร่วม ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ บริษัท [redacted] บริษัทที่ปรึกษาของผู้ถูกร้องที่ ๑ และที่ ๒ ได้ส่งรายงานสรุปผลการจัดรับฟังความเห็นเสนอต่อสำนักงาน กกพ. ประจำเขต ๘ (ชลบุรี)

/ภาพประกอบ...

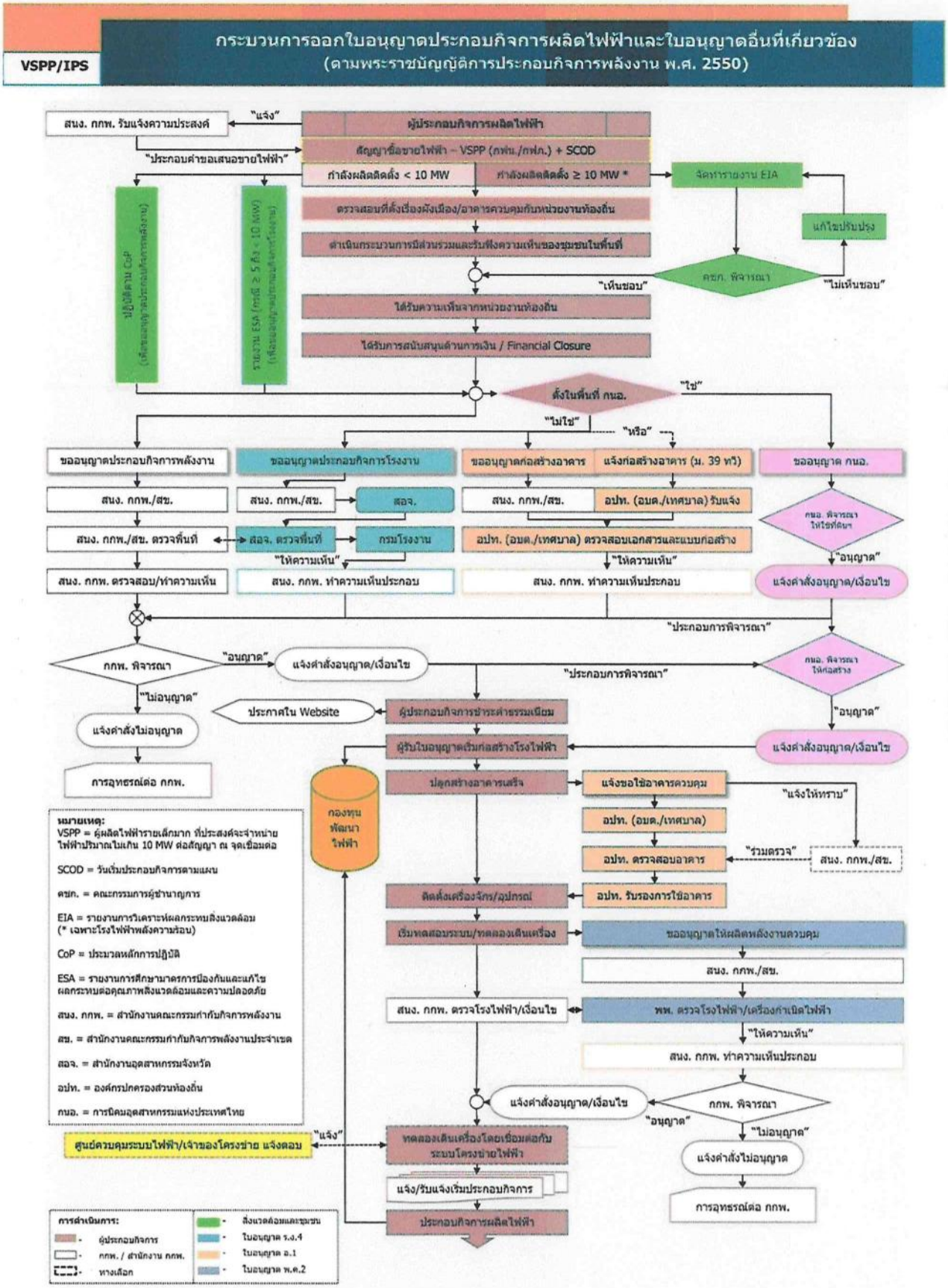

ภาพประกอบ: ขั้นตอนการขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการพลังงาน[๔]

/๓) สำนักงาน...

[๔] กลุ่มข้อมูลการขอรับใบอนุญาต คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน (๒๕๖๘). ขั้นตอนการขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการพลังงาน, สืบค้นจาก https://www.erc.or.th/web-upload/200xf869baf82be74c18cc110e974eea8d5c/tinymce/procedure/procedure-flow-5.pdf, เมื่อวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๘

๓) สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดชลบุรี

การประกอบกิจการโรงงานไฟฟ้าและผลิตพลังงานไฟฟ้าจะต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. ๒๕๕๐ และต้องได้รับใบอนุญาตจากสำนักงาน กกพ. รวมทั้งต้องปฏิบัติตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

(๑) จัดทำรายงานด้านสิ่งแวดล้อมตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (หากกำลังการผลิตติดตั้งเป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนด)

(๒) ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานผลิตไฟฟ้า (ร.ง.๔ ประเภทโรงงานลำดับที่ ๘๘) หรือใบอนุญาตให้ใช้ที่ดินและประกอบกิจการในนิคมอุตสาหกรรม (กนอ.๐๑/๒)

(๓) ได้รับใบอนุญาตก่อสร้าง ดัดแปลงอาคาร รื้อถอนอาคาร (อ.๑ หรือ กนอ.๐๒/๒)

(๔) ได้รับใบอนุญาตให้ผลิตพลังงานควบคุม (พด.๒)

ทั้งนี้ กรณีตั้งสถานประกอบกิจการในพื้นที่ของ กนอ. การออกใบอนุญาต กนอ.๐๑/๒ และ กนอ.๐๒/๒ เป็นอำนาจหน้าที่ของ กนอ. มิใช่ กกพ.

๔) จังหวัดชลบุรี

ได้มอบหมายให้สำนักงาน กกพ. ประจำเขต ๘ (ชลบุรี) พิจารณาทบทวนการจัดเวทีรับฟังความเห็นเพื่อนำข้อเสนอแนะและข้อห่วงกังวลของประชาชนไปประกอบการดำเนินการส่วนที่เกี่ยวข้อง และมอบหมายให้ตำรวจภูธรจังหวัดชลบุรีประสานสถานีตำรวจภูธรในตำบลบ่อวิน อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี เฝ้าระวังและให้ความคุ้มครองกลุ่มตัวแทนผู้ร้อง ผู้ให้ข้อมูล หรือผู้ที่เกี่ยวข้องอย่าให้ต้องรับภัยหรือความไม่ชอบธรรม อันเนื่องมาจากการร้องเรียนดังกล่าวด้วย

๕) บริษัท [redacted]

พื้นที่ที่จะใช้เป็นที่ตั้งโรงไฟฟ้าอยู่ภายในพื้นที่นิคมอุตสาหกรรมดับบลิวเอชเอฯ ซึ่งเป็นนิคมอุตสาหกรรมร่วมดำเนินงานระหว่าง กนอ. และบริษัท [redacted] โดยที่ผู้ถูกร้องทั้งสองต้องปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องและมาตรการด้านสิ่งแวดล้อมตามที่ระบุไว้ในรายงาน EIA ของนิคมอุตสาหกรรมดับบลิวเอชเอฯ ภายใต้การกำกับดูแลของ กนอ. และ สผ. จึงมีความเป็นไปได้ที่จะก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อมน้อยกว่าการตั้งโรงไฟฟ้าในพื้นที่ภายนอกนิคมอุตสาหกรรม อีกทั้งโรงไฟฟ้าดังกล่าวไม่อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมที่ห้ามประกอบกิจการตามที่ระบุไว้ในรายงาน EIA ของนิคมอุตสาหกรรมดับบลิวเอชเอฯ

๖) การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (กนอ.)

๖.๑) ความเหมาะสมของพื้นที่ตั้งโรงผลิตไฟฟ้าจากเชื้อเพลิงขยะอุตสาหกรรม และการพิจารณาอนุญาตให้ใช้พื้นที่ พิจารณาจาก (๑) ผังแม่บทโครงการนิคมอุตสาหกรรม

/ดับบลิวเอชเอฯ...

ดับบลิวเอชเอฯ (๒) รายงาน EIA โครงการนิคมอุตสาหกรรมดับบลิวเอชเอฯ (๓) ระบบสาธารณูปโภค และสิ่งอำนวยความสะดวกที่รองรับ (๔) มลพิษที่เกิดขึ้นจากการประกอบกิจการ และ (๕) กฎหมายที่เกี่ยวข้อง อาทิ กฎหมายที่เกี่ยวกับการประกอบกิจการพลังงาน พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ ทั้งนี้ ต้องสอดคล้องตามข้อบังคับคณะกรรมการ กนอ. ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการประกอบกิจการในนิคมอุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๕๑

๖.๒) กิจการผลิตไฟฟ้าจากเชื้อเพลิงขยะอุตสาหกรรมที่ไม่เป็นอันตราย ไม่เป็นกิจการห้ามตั้ง ตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม ที่ระบุในรายงาน EIA ของโครงการนิคมอุตสาหกรรมดับบลิวเอชเอฯ

๗) สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.)

ชี้แจงในการประชุมรับฟังข้อเท็จจริง เมื่อวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๗ ณ สำนักงาน กสม. ว่า

๗.๑) ตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดโครงการ กิจการ หรือการดำเนินการ ซึ่งต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม และหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๖ (ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดโครงการ กิจการ หรือการดำเนินการซึ่งต้องจัดทำรายงาน EIA) กำหนดให้โรงไฟฟ้าพลังความร้อนทุกประเภทที่มีกำลังการผลิตติดตั้ง ตั้งแต่ ๑๐ เมกะวัตต์ขึ้นไป ต้องจัดทำรายงาน EIA ยกเว้นโรงไฟฟ้าพลังความร้อนที่ใช้ขยะมูลฝอยเป็นเชื้อเพลิง โดยต้องไม่ใช่โรงไฟฟ้าที่ตั้งอยู่พื้นที่ดังต่อไปนี้

- พื้นที่ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบกำหนดให้เป็นพื้นที่ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำชั้น ๑ และชั้น ๒
- พื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- พื้นที่ป่าอนุรักษ์เพิ่มเติมตามมติของคณะรัฐมนตรี
- พื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศ
- พื้นที่ซึ่งมีระดับสารมลพิษทางอากาศสูงเกินกว่าร้อยละ ๘๐ ของค่ามาตรฐานคุณภาพอากาศในบรรยากาศโดยทั่วไป

๗.๒) ตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดโครงการ กิจการ หรือการดำเนินการ ที่อาจมีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ คุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อนามัย คุณภาพชีวิต ของประชาชนในชุมชนอย่างรุนแรง ซึ่งต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม และหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบ

/สิ่งแวดล้อม...

สิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๖ (ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดโครงการ กิจการ หรือการดำเนินการ ซึ่งต้องจัดทำรายงาน EHIA) กำหนดให้โรงไฟฟ้าพลังความร้อนต่อไปนี้ ต้องจัดทำรายงาน EHIA (๑) โรงไฟฟ้าที่ใช้ถ่านหินเป็นเชื้อเพลิง ที่มีกำลังการผลิตติดตั้ง ตั้งแต่ ๑๐๐ เมกะวัตต์ขึ้นไป (๒) โรงไฟฟ้าที่ใช้เชื้อเพลิงชีวมวล ที่มีกำลังการผลิตติดตั้ง ตั้งแต่ ๑๕๐ เมกะวัตต์ขึ้นไป (๓) โรงไฟฟ้าที่ใช้ก๊าซธรรมชาติเป็นเชื้อเพลิง ซึ่งเป็นระบบพลังงานความร้อนร่วมชนิด combined cycle หรือ cogeneration ที่มีกำลังการผลิตติดตั้ง ตั้งแต่ ๓,๐๐๐ เมกะวัตต์ขึ้นไป และ (๔) โรงไฟฟ้านิวเคลียร์ ทุกขนาด

๘) กองบริหารจัดการกากอุตสาหกรรม กรมโรงงานอุตสาหกรรม

ชี้แจงในการประชุมรับฟังข้อเท็จจริง เมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๗ ณ ศาลากลางจังหวัดระยอง ว่า ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๑ ถึงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๗ มีวัสดุที่ไม่ใช้แล้วซึ่งไม่เป็นของเสียอันตรายที่ได้รับอนุญาตให้ใช้เป็นเชื้อเพลิงของโรงไฟฟ้าในพื้นที่จังหวัดชลบุรี ประมาณ ๑๓๓,๐๐๐ ตัน ทั้งนี้ ไม่มีข้อกำหนดว่า โรงไฟฟ้าตั้งอยู่ในพื้นที่จังหวัดใดต้องรับขยะอุตสาหกรรมจากพื้นที่จังหวัดนั้นเท่านั้น แต่ส่วนใหญ่ขยะที่ใช้เป็นเชื้อเพลิงมาจากพื้นที่จังหวัดชลบุรี ระยอง และฉะเชิงเทรา

๙) สำนักงานพลังงานจังหวัดชลบุรี

ชี้แจงในการประชุมรับฟังข้อเท็จจริง เมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๗ ณ ศาลากลางจังหวัดระยอง ว่า มีขยะอุตสาหกรรมที่ไม่เป็นอันตรายที่สามารถนำมาใช้เป็นเชื้อเพลิงผลิตไฟฟ้าได้ ก่อให้เกิดผลประโยชน์ด้านสิ่งแวดล้อม ลดพื้นที่ฝังกลบและลดการเผาทำลายในเตาเผา สอดคล้องกับการผลักดันให้ลดก๊าซเรือนกระจกให้เป็นศูนย์ในปี ๒๖๐๘ ตามแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐

๑๐) อำเภอศรีราชา

๑๐.๑) เมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ กระทรวงพลังงานและกระทรวงอุตสาหกรรมได้ลงนามใน MoU ความร่วมมือการบริหารจัดการขยะอุตสาหกรรมเพื่อผลิตไฟฟ้า (Waste-to-Energy) และการส่งเสริมการผลิตการใช้พลังงานทดแทนและการอนุรักษ์พลังงานในภาคอุตสาหกรรม เพื่อร่วมกันบริหารจัดการขยะอุตสาหกรรมเพื่อผลิตไฟฟ้า รวมทั้งส่งเสริมการผลิตการใช้พลังงานทดแทน และการอนุรักษ์พลังงานในภาคอุตสาหกรรม ภายใต้ขอบเขตหน้าที่และอำนาจของหน่วยงานตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๑๐.๒) สผ. และกรมโรงงานอุตสาหกรรม (กรอ.) ชี้แจงเหตุผลความจำเป็นและประโยชน์ที่จะได้รับจากการบริหารจัดการขยะอุตสาหกรรมด้วยการใช้เป็นเชื้อเพลิงในการผลิตไฟฟ้าต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริหารนโยบายพลังงาน ในคราวประชุมครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๕ ดังนี้

/(๑) ข้อมูล...

(๑) ข้อมูลจาก กรอ. พบว่า ปริมาณกากอุตสาหกรรมที่เกิดขึ้นในปี ๒๕๖๓ มีกากอุตสาหกรรมอันตราย ๑.๒๙ ล้านตัน และกากอุตสาหกรรมที่ไม่เป็นอันตราย ๑๖.๖๓ ล้านตัน ซึ่งถูกนำไปกำจัดโดยโรงงานรับกำจัดกากอุตสาหกรรมที่ได้รับอนุญาต ๑.๒๗ ล้านตัน และ ๖.๔๔ ล้านตัน ตามลำดับ โดยอาจมีการซื้อขายกากอุตสาหกรรมบางส่วนเป็นการภายในระหว่างโรงงานอุตสาหกรรม และส่วนที่เหลือไม่ถูกนำไปกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ รวมถึงมีการลักลอบทิ้งเนื่องจากมีค่าใช้จ่ายในการกำจัดถูกกว่า จึงส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ใกล้เคียงจากกลิ่นและสารโลหะหนักปนเปื้อนเกินค่ามาตรฐานในดิน น้ำผิวดิน และแหล่งน้ำใต้ดิน

(๒) มีขยะอุตสาหกรรมที่ไม่เป็นอันตรายที่สามารถนำมาใช้เป็นเชื้อเพลิงผลิตไฟฟ้าได้ไม่น้อยกว่า ๙ ล้านตันต่อปี ก่อให้เกิดผลประโยชน์ด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม อาทิ ลดพื้นที่ฝังกลบ ลดการเผาทำลายในเตาเผา ลดการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจก ป้องกันการลักลอบทิ้ง เพิ่มการจ้างงาน เกิดการหมุนเวียนทรัพยากรตามนโยบายเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (Bio Circular Green Economy: BCG) ของรัฐบาล

๒.๒.๔ การแสวงหาข้อเท็จจริงของพนักงานเจ้าหน้าที่

จากการสืบค้นเว็บไซต์พบว่า สผ. ได้จัดรับฟังความคิดเห็นเพื่อประกอบการทบทวนโครงการ กิจการ หรือการดำเนินการ ซึ่งต้องจัดทำรายงาน EIA ระหว่างปี ๒๕๖๒-๒๕๖๔[๕] โดยสำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติมีความเห็นเกี่ยวกับโครงการลำดับที่ ๑๘ โรงไฟฟ้าพลังความร้อน เสนอให้ สผ. ทบทวนกรณีการกำหนดขนาด ๑๐ เมกะวัตต์ และกรณียกเว้นโรงไฟฟ้าพลังความร้อนที่ใช้ขยะมูลฝอยเป็นเชื้อเพลิง อีกทั้งมีหลายหน่วยงานให้ความเห็นว่า ควรกำหนดให้โรงไฟฟ้าพลังความร้อนทุกขนาดต้องจัดทำรายงาน EIA และไม่ควรมีข้อยกเว้นโรงไฟฟ้าพลังความร้อนที่ใช้ขยะมูลฝอยเป็นเชื้อเพลิง

๒.๒.๕ ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

[redacted] อาจารย์ประจำสาขาวิชาวิศวกรรมสิ่งแวดล้อม วิทยาลัยวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ซึ่งเชี่ยวชาญด้านวิศวกรรมสิ่งแวดล้อม ให้ความเห็นว่า

๑) นิคมอุตสาหกรรมมีศักยภาพในการบริหารจัดการ เครื่องมือ และบุคคลากรที่ใช้กำกับดูแลโรงไฟฟ้าได้ดีกว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อย่างไรก็ตาม การตั้งโรงไฟฟ้าในนิคมอุตสาหกรรมอาจทำให้ต้นทุนสูงกว่าเนื่องจากอาจอยู่ไกลแหล่งวัตถุดิบ

/๒) กรณีโรงไฟฟ้า...

---

[๕] การรับฟังความคิดเห็นเพื่อประกอบการทบทวนโครงการ กิจการ หรือการดำเนินการ ซึ่งต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมของ สผ., สืบค้นจาก https://www.onep.go.th/wp-content/uploads/2021/08/file-20210809-eia-1.pdf, เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๘

๒) กรณีโรงไฟฟ้าอยู่ในพื้นที่ติดต่อกันตั้งแต่ ๒ โครงการขึ้นไป ควรศึกษาเพื่อประเมินศักยภาพการรองรับมลสารทางอากาศของพื้นที่ (carrying capacity) ว่า มลพิษที่เกิดขึ้นจากทุกโครงการรวมกันเป็นไปตามกำหนดมาตรฐานควบคุมหรือไม่

๓) ควรเพิ่มสารโพลีไซคลิกอะโรมาติกไฮโดรคาร์บอน (Polycyclic Aromatic Hydrocarbons: PAH) ซึ่งเป็นสารก่อการกลายพันธุ์หรือสารก่อมะเร็งในสัตว์ และฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน (PM 2.5) เป็นสารมลพิษทางอากาศตามประกาศกำหนดมาตรฐานควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียจากโรงไฟฟ้าที่ใช้ขยะเป็นเชื้อเพลิง และควรรายงานปริมาณสารมลพิษทางอากาศที่เกิดขึ้นต่อปี

๓. ความเห็นคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กรณีตามคำร้องมีประเด็นที่ต้องพิจารณาว่า ผู้ถูกร้องที่ ๑ และที่ ๒ ได้กระทำการอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน กรณีการขอตั้งโรงงานผลิตและจำหน่ายไฟฟ้าจากเชื้อเพลิงขยะอุตสาหกรรมหรือไม่อย่างไร โดยมีข้อพิจารณา ดังนี้

๓.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๔๓ (๒) และ (๓) ได้รับรองสิทธิของบุคคลและชุมชนในการมีส่วนร่วมจัดการ บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืน รวมทั้งสามารถเสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐให้ดำเนินการใดอันจะเป็นประโยชน์ หรืองดเว้นการดำเนินการใดอันจะกระทบต่อความเป็นอยู่อย่างสงบสุขของประชาชนหรือชุมชน โดยมาตรา ๕๗ (๒) กำหนดให้เป็นหน้าที่ของรัฐที่จะต้องคุ้มครอง บำรุงรักษา ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และมาตรา ๕๘ ได้กำหนดว่าในกรณีที่รัฐจะอนุญาตให้มีการดำเนินการใดที่อาจมีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ คุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อนามัย คุณภาพชีวิต หรือส่วนได้เสียสำคัญอื่นใดของประชาชนหรือชุมชนหรือสิ่งแวดล้อม รัฐต้องดำเนินการให้มีการศึกษาและประเมินผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนหรือชุมชน และจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียและประชาชนและชุมชนที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาประกอบการพิจารณาอนุญาตตามที่กฎหมายกำหนด โดยบุคคลและชุมชนย่อมมีสิทธิได้รับข้อมูล คำชี้แจง และเหตุผลจากหน่วยงานของรัฐก่อนการอนุญาต ทั้งนี้ การอนุญาตต้องระมัดระวังให้เกิดผลกระทบต่อประชาชน ชุมชน สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพน้อยที่สุด

๓.๒ กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม (International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights: ICESCR) ข้อ ๑๒[๖] ได้ให้การรับรองสิทธิของ

/บุคคลใน...

---

[๖] ข้อ ๑๒

๑. รัฐภาคีแห่งกติกานี้รับรองสิทธิของทุกคนที่จะมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตตามมาตรฐานสูงสุดเท่าที่เป็นได้

๒. ขั้นตอนในการดำเนินการโดยรัฐภาคีแห่งกติกานี้ เพื่อบรรลุผลในการทำให้สิทธินี้เป็นจริงอย่างสมบูรณ์จะต้องรวมถึงสิ่งต่าง ๆ ที่จำเป็นเพื่อ

ฯลฯ ฯลฯ

(ข) การปรับปรุงในทุกด้านของสุขลักษณะทางสิ่งแวดล้อมและอุตสาหกรรม

บุคคลในการดำรงชีวิตในสิ่งแวดล้อมและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพกายและสุขภาพจิตตามมาตรฐานสูงสุดเท่าที่เป็นได้ โดยรัฐภาคีจะต้องปรับปรุงสุขลักษณะทางสิ่งแวดล้อมและอุตสาหกรรมในทุกด้านเพื่อบรรลุผลในการทำให้สิทธิเหล่านี้เป็นจริงอย่างสมบูรณ์ ประกอบกับคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (United Nations Human Rights Council: UNHRC) ได้รับรองให้สิทธิในการมีสิ่งแวดล้อมที่สะอาด ดีต่อสุขภาพ และยั่งยืน เป็นสิทธิมนุษยชน

๓.๓ นอกจากนี้ หลักการชี้แนะว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (United Nations Guiding Principles on Business and Human Rights: UNGPs) ได้กำหนดบทบาทของภาครัฐและภาคธุรกิจเกี่ยวกับความรับผิดชอบร่วมกันในเรื่องสิทธิมนุษยชน ประกอบด้วยเสาหลัก ๓ ประการ คือ (๑) การคุ้มครองสิทธิมนุษยชน (๒) การเคารพสิทธิมนุษยชน และ (๓) การเยียวยา[๗] อีกทั้งแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน (National Action Plan on Business and Human Rights: NAP) ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖–๒๕๗๐) ได้กำหนดกรอบแนวทางการปฏิบัติงานให้กับภาคส่วนต่าง ๆ ในการป้องกัน บรรเทา หรือแก้ไขปัญหา เพื่อคุ้มครองประชาชนและชุมชนไม่ให้ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนอันเป็นผลจากการประกอบธุรกิจ ตลอดจนส่งเสริมแนวทางการดำเนินธุรกิจที่มีความรับผิดชอบและเคารพสิทธิมนุษยชนตลอดทั้งห่วงโซ่อุปทาน โดยสาระสำคัญของแผน NAP ระยะที่ ๒ เกี่ยวข้องกับประเด็นด้านแรงงาน ชุมชน ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๓.๔ กรณีตามคำร้องมีประเด็นที่ต้องพิจารณา ๓ ประเด็น ดังนี้

๓.๔.๑ ผู้ถูกร้องที่ ๑ และที่ ๒ ได้กระทำการอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนกรณีการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินโครงการทั้งสองหรือไม่ อย่างไร

๑) จากการตรวจสอบข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า

๑.๑) ระหว่างวันที่ ๖-๘ ธันวาคม ๒๕๖๖ ผู้ถูกร้องทั้งสองได้ติดประกาศเผยแพร่ข้อมูลโครงการ ณ สถานที่ต่าง ๆ ประกอบด้วย สำนักงาน กกพ. ประจำเขต สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด ที่ว่าการอำเภอ และที่ทำการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ทำการกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน โรงเรียน ศาสนสถาน สวนสาธารณะ และตลาด ซึ่งเป็นไปตามระเบียบ กกพ. ว่าด้วยการรับฟังความเห็น ข้อ ๑๑ (๓)

๑.๒) เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๖ ผู้ถูกร้องทั้งสองจัดเวทีรับฟังความเห็นเพื่อใช้ประกอบการจัดทำรายงาน CoP โดยแบ่งเป็นการจัดเวทีรับฟังความเห็นของผู้ถูกร้องที่ ๑ ในช่วงเช้าและของผู้ถูกร้องที่ ๒ ในช่วงบ่าย ณ เทศบาลนครเจ้าพระยาสุรศักดิ์ ซึ่งอยู่ห่างจากพื้นที่ตั้งโครงการเกือบ

/๒๐ กิโลเมตร...

---

[๗] (๑) การคุ้มครองสิทธิมนุษยชน (Protect) หมายถึง หน้าที่ของรัฐในการปกป้องคุ้มครองมิให้เกิดการละเมิดสิทธิมนุษยชนโดยภาคธุรกิจหรือรัฐวิสาหกิจ (๒) การเคารพสิทธิมนุษยชน (Respect) หมายถึง ความรับผิดชอบของภาคธุรกิจในการประกอบกิจการโดยเคารพสิทธิมนุษยชน หลีกเลี่ยงการกระทำที่ละเมิดหรือมีส่วนที่จะทำให้เกิดผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชนและแก้ไขปัญหาหากเกิดผลกระทบ รวมถึงการจัดให้มีกระบวนการตรวจสอบสิทธิมนุษยชนอย่างรอบด้าน (Human Rights Due Diligence: HRDD) และ (๓) การเยียวยา (Remedy) หมายถึง การที่ผู้ได้รับผลกระทบจากการดำเนินธุรกิจสามารถเข้าถึงการแก้ไข เยียวยา ฟื้นฟู ที่มีประสิทธิผล ทั้งกลไกตามกระบวนการยุติธรรมของรัฐหรือกลไกอื่น ๆ

๒๐ กิโลเมตร ผู้เข้าร่วมเวทีรับฟังความเห็นส่วนใหญ่เห็นว่าควรมีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลที่ต้องการรับทราบเพิ่มเติม อาทิ มาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม ผลดีผลเสียของโครงการ และความรู้เกี่ยวกับการผลิตไฟฟ้าจากเชื้อเพลิงขยะอุตสาหกรรม นอกจากนี้ ผู้เข้าร่วมเวทีรับฟังความเห็นบางส่วนมีข้อห่วงกังวลเกี่ยวกับผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

๒) พิจารณาแล้วเห็นว่า การรับฟังความคิดเห็นของประชาชนเป็นสิทธิเชิงกระบวนการอย่างหนึ่ง ซึ่งใช้เป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนไปสู่การคุ้มครองสิทธิเชิงเนื้อหา แม้ผู้ถูกร้องที่ ๑ และที่ ๒ ได้ติดประกาศเผยแพร่ข้อมูลโครงการตามสถานที่ต่าง ๆ ไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน ก่อนจัดเวทีรับฟังความเห็นตามระเบียบ กกพ. ว่าด้วยการรับฟังความเห็นแล้วก็ตาม แต่การจัดเวทีในวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๖ ซึ่งเป็นช่วงที่ประชาชนผู้มีส่วนได้เสียส่วนใหญ่ซึ่งประกอบอาชีพในพื้นที่รอบโครงการเดินทางกลับภูมิลำเนาช่วงเทศกาลปีใหม่ ประกอบกับสถานที่จัดเวทีรับฟังความเห็นอยู่ห่างจากพื้นที่ตั้งโครงการเกือบ ๒๐ กิโลเมตร ส่งผลให้ประชาชนผู้อาจได้รับผลกระทบไม่สะดวกเดินทางไปร่วม การกระทำดังกล่าวย่อมส่งผลกระทบต่อสิทธิของบุคคลและชุมชนที่จะได้รับข้อมูล คำชี้แจง และเหตุผลจากหน่วยงานก่อนการดำเนินการที่อาจมีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ คุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อนามัย คุณภาพชีวิต หรือส่วนได้เสียสำคัญอื่นใดของประชาชนหรือชุมชน หรือสิ่งแวดล้อมอย่างรุนแรง รวมถึงสิทธิในการเสนอแนะต่อหน่วยงานให้ดำเนินการใดอันจะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนหรือชุมชน หรืองดเว้นการดำเนินการใดอันจะกระทบต่อความเป็นอยู่อย่างสงบสุขของประชาชนหรือชุมชน ซึ่งได้รับการรับรองและคุ้มครองโดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย **กรณีจึงรับฟังได้ว่า ผู้ถูกร้องทั้งสองมีการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน เห็นควรเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อผู้ถูกร้องที่ ๑ และที่ ๒ เพื่อดำเนินการต่อไป**

๓.๔.๒ ผู้ถูกร้องที่ ๑ และที่ ๒ ได้กระทำการอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนกรณีหลีกเลี่ยงการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) และรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมสำหรับโครงการ กิจการ หรือการดำเนินการที่อาจมีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ คุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อนามัย คุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนอย่างรุนแรง (EHIA) หรือไม่อย่างไร

๑) จากการตรวจสอบข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า

๑.๑) ผู้ถูกร้องที่ ๑ และที่ ๒ จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด โดยมีบริษัท [redacted] เป็นผู้ถือหุ้น ประสงค์จะตั้งโรงไฟฟ้าพลังความร้อนเพื่อผลิตและจำหน่ายไฟฟ้าจากเชื้อเพลิงขยะอุตสาหกรรมที่ไม่เป็นอันตราย กำลังการผลิตติดตั้งโรงงานละ ๙.๙ เมกะวัตต์ ในเขตนิคมอุตสาหกรรมดับบลิวเอชเอฯ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี โดยได้รับการคัดเลือกจาก กกพ. ให้เป็นผู้ผลิตไฟฟ้าขนาดเล็กมาก เพื่อจำหน่ายไฟฟ้าให้กับ กฟภ. ตามระเบียบ กกพ. ว่าด้วยการจัดหาไฟฟ้าฯ สำหรับขยะอุตสาหกรรม ซึ่งโรงงานของผู้ถูกร้องทั้งสองจะใช้ระบบสาธารณูปโภคและเครื่องจักรต่าง ๆ แยกออกจากกันอย่างชัดเจน

/๑.๒) ตามประกาศ...

๑.๒) ตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดโครงการ กิจการ หรือการดำเนินการ ซึ่งต้องจัดทำรายงาน EIA กำหนดให้โรงไฟฟ้าพลังความร้อนทุกประเภทที่มีกำลังการผลิตติดตั้งตั้งแต่ ๑๐ เมกะวัตต์ขึ้นไป ต้องจัดทำรายงาน EIA ประกอบกับสำนักงาน กกพ. และ สผ. ได้กำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาว่า กิจการหรือโครงการโรงไฟฟ้าพลังความร้อนที่มีกำลังการผลิตต่ำกว่า ๑๐ เมกะวัตต์ ตั้งแต่ ๒ โครงการขึ้นไปซึ่งมีที่ตั้งอยู่ติดกัน จะถือเป็นโครงการเดียวกันหรือไม่ ให้พิจารณาจากขอบเขตที่ตั้ง การจัดตั้งนิติบุคคล และการใช้ระบบสาธารณูปโภค ซึ่งหากทั้ง ๒ โครงการได้แบ่งแยกกันอย่างชัดเจนแล้วย่อมไม่ถือเป็นโครงการเดียวกัน

ทั้งนี้ ตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดโครงการ กิจการ หรือการดำเนินการ ซึ่งต้องจัดทำรายงาน EHIA โรงไฟฟ้าพลังงานความร้อนที่ใช้ขยะอุตสาหกรรมเป็นเชื้อเพลิง ไม่เป็นโครงการที่ต้องจัดทำรายงาน EHIA

๑.๓) แม้โครงการของผู้ถูกร้องทั้งสองจะไม่เข้าข่ายต้องจัดทำรายงาน EIA แต่การประกอบกิจการผลิตไฟฟ้าของผู้ถูกร้องทั้งสอง เป็นกิจการที่ต้องจัดทำรายงาน CoP ตามระเบียบ กกพ. ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดทำรายงาน CoP เพื่อประกอบการพิจารณาของ กกพ. ในการให้อนุญาตประกอบกิจการผลิตไฟฟ้า ซึ่งผู้ถูกร้องทั้งสองได้มอบหมายให้บริษัทที่ปรึกษาเป็นผู้จัดทำรายงาน CoP ดังกล่าว เพื่อประกอบการยื่นขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการผลิตไฟฟ้า โดย กกพ. ได้ให้ความเห็นชอบรายงาน CoP โครงการของผู้ถูกร้องทั้งสองแล้วเมื่อเดือนเมษายน ๒๕๖๘

๒) พิจารณาแล้วเห็นว่า

๒.๑) โครงการของผู้ถูกร้องทั้งสองเป็นโรงไฟฟ้าพลังความร้อนเพื่อผลิตและจำหน่ายไฟฟ้าจากเชื้อเพลิงขยะอุตสาหกรรม มีกำลังการผลิตติดตั้งของแต่ละโครงการ ๙.๙ เมกะวัตต์ ประกอบกับโครงการของผู้ถูกร้องทั้งสองมีขอบเขตที่ตั้ง การจัดตั้งนิติบุคคล และการใช้ระบบสาธารณูปโภคที่แยกออกจากกันอย่างชัดเจน จึงไม่ถือเป็นโครงการเดียวกันที่จะนำกำลังการผลิตติดตั้งมาคำนวณรวมกันได้ กรณีจึงไม่เข้าข่ายต้องจัดทำรายงาน EIA และ EHIA **ในชั้นนี้ จึงยังไม่อาจรับฟังได้ว่าผู้ถูกร้องที่ ๑ และที่ ๒ มีการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน**

๒.๒) อย่างไรก็ตาม การที่บริษัท [redacted] เป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทของผู้ถูกร้องทั้งสอง จึงมีอำนาจควบคุมกิจการของผู้ถูกร้องทั้งสอง ดังนั้น การจะพิจารณาว่ากิจการของผู้ถูกร้องทั้งสองเป็นกิจการเดียวกันหรือไม่ ย่อมไม่อาจพิจารณาจากลักษณะการจัดตั้งนิติบุคคลที่แยกออกจากกันหรือไม่เท่านั้น เนื่องจากจะทำให้ผู้ประกอบธุรกิจผลิตและจำหน่ายไฟฟ้าพลังงานความร้อนหลีกเลี่ยงการจัดทำรายงาน EIA โดยใช้วิธีการจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทในเครือหลายบริษัท และกำหนดให้แต่ละบริษัทประกอบกิจการโรงไฟฟ้ากำลังการผลิตติดตั้งต่ำกว่า ๑๐ เมกะวัตต์ ประกอบกับมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเสนอความเห็นให้ สผ. ทบทวนการจัดทำรายงาน EIA โครงการ

/โรงไฟฟ้า...

โรงไฟฟ้าพลังความร้อน โดยเห็นควรให้โรงไฟฟ้าพลังความร้อนทุกขนาดต้องจัดทำรายงาน EIA รวมถึงให้โรงไฟฟ้าพลังความร้อนที่ใช้ขยะมูลฝอยเป็นเชื้อเพลิงต้องจัดทำรายงาน EIA ด้วย **จึงเห็นควรเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนต่อ สผ. เพื่อดำเนินการต่อไป**

๓.๔.๓ ผู้ถูกร้องที่ ๑ และที่ ๒ ได้กระทำการอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนกรณีการขอตั้งโรงงานผลิตและจำหน่ายไฟฟ้าจากเชื้อเพลิงขยะอุตสาหกรรม ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพอนามัยของประชนในพื้นที่หรือไม่ อย่างไร

๑) จากการตรวจสอบข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า

๑.๑) ตามระเบียบ กกพ. ว่าด้วยการจัดหาไฟฟ้าฯ สำหรับขยะอุตสาหกรรม ข้อ ๑๐[๕] กำหนดให้สถานที่ตั้งโรงไฟฟ้าต้องอยู่ในนิคมอุตสาหกรรม หรือเขตประกอบการอุตสาหกรรม โดยต้องมีรายงาน EIA ที่ไม่มีข้อกำหนดห้ามตั้งโรงไฟฟ้าพลังงานความร้อนและมีหนังสือรับรองอัตราการระบายมลพิษทางอากาศของโครงการจากเจ้าของนิคมอุตสาหกรรม หรือเขตประกอบการอุตสาหกรรม

๑.๒) ผู้ถูกร้องทั้งสองประสงค์จะตั้งโรงงานผลิตและจำหน่ายไฟฟ้าจากเชื้อเพลิงขยะอุตสาหกรรมที่ไม่เป็นอันตราย ในนิคมอุตสาหกรรมดับบลิวเอชเอฯ โดยในช่วงระยะเวลาดำเนินการผู้ถูกร้องทั้งสองมีมาตรการควบคุมค่าการระบายสารมลพิษทางอากาศที่ปล่อยออกจากปล่องระบายอากาศให้ไม่เกินค่ามาตรฐานควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียจากโรงไฟฟ้า ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ประกอบกับผู้ถูกร้องทั้งสองได้ใช้แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ประเมินผลกระทบด้านคุณภาพอากาศ โดยได้ประเมินผลกระทบร่วมกันระหว่างโครงการของผู้ถูกร้องที่ ๑ และโครงการของผู้ถูกร้องที่ ๒ ร่วมกับผลการตรวจวัดคุณภาพอากาศในบรรยากาศแล้วปรากฏว่า ความเข้มข้นของมลสารในบรรยากาศ ได้แก่ ฝุ่นละออง ก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ ก๊าซออกไซด์ของไนโตรเจน ก๊าซไฮโดรเจนคลอไรด์ สารปรอท แคดเมียม ตะกั่ว และไดออกซิน/ฟิวแรน มีค่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพอากาศในบรรยากาศโดยทั่วไปในทุกดัชนี นอกจากนี้ อัตราการระบายฝุ่นละอองรวมและก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ที่เกิดจากโครงการของผู้ถูกร้องทั้งสองไม่เกินค่าที่กำหนดไว้ตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่ระบุในรายงาน EIA ของโครงการนิคมอุตสาหกรรมดับบลิวเอชเอฯ

/๒) พิจารณาแล้ว...

---

[๕] ข้อ ๑๐ ผู้ยื่นขอผลิตไฟฟ้าขนาดเล็กมากต้องมีความพร้อมทางด้านเทคนิค ดังต่อไปนี้

(๑) ความพร้อมด้านพื้นที่ ประกอบด้วย เรื่องหนึ่งเรื่องใดหรือหลายเรื่อง ดังต่อไปนี้

(ก) สถานที่ตั้งโรงไฟฟ้าต้องอยู่ในนิคมอุตสาหกรรม หรือเขตประกอบการอุตสาหกรรม โดยต้องมีรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตามกฎหมายว่าด้วยส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ที่ไม่มีข้อกำหนดห้ามตั้งโรงไฟฟ้าพลังงานความร้อน และมีหนังสือรับรองอัตราการระบายมลพิษทางอากาศของโครงการจากเจ้าของนิคมอุตสาหกรรม หรือเขตประกอบการอุตสาหกรรม

๒) พิจารณาแล้วเห็นว่า

๒.๑) ผู้ถูกร้องทั้งสองประสงค์จะตั้งโรงไฟฟ้าพลังความร้อนเพื่อผลิตและจำหน่ายไฟฟ้าจากเชื้อเพลิงขยะอุตสาหกรรมที่ไม่เป็นอันตราย ในนิคมอุตสาหกรรมดับบลิวเอชเอฯ ซึ่งในรายงาน EIA ของนิคมอุตสาหกรรมดังกล่าวไม่มีข้อกำหนดห้ามตั้งโรงไฟฟ้าพลังความร้อน นอกจากนี้ ผู้ถูกร้องทั้งสองมีมาตรการควบคุมค่าการระบายสารมลพิษทางอากาศที่ปล่อยออกจากปล่องระบายอากาศให้ไม่เกินค่ามาตรฐานควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียจากโรงไฟฟ้า ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ประกอบกับได้ประเมินผลกระทบด้านคุณภาพอากาศร่วมกันระหว่างโครงการของผู้ถูกร้องที่ ๑ และโครงการของผู้ถูกร้องที่ ๒ ร่วมกับผลการตรวจวัดคุณภาพอากาศในบรรยากาศแล้วปรากฏว่า ความเข้มข้นของมลสารในบรรยากาศมีค่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพอากาศทั่วไป **ดังนั้น เมื่อสถานที่ตั้งของโครงการ มาตรการควบคุมมลพิษ และผลการตรวจวัดคุณภาพอากาศ เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด อีกทั้งผู้ถูกร้องทั้งสองยังไม่ได้เริ่มผลิตไฟฟ้า โรงงานผลิตและจำหน่ายไฟฟ้าจากเชื้อเพลิงขยะอุตสาหกรรมของผู้ถูกร้องทั้งสองจึงยังไม่ก่อผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพอนามัยของประชาชนในพื้นที่ ในชั้นนี้จึงยังไม่อาจรับฟังได้ว่า ผู้ถูกร้องที่ ๑ และที่ ๒ มีการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน**

๒.๒) อย่างไรก็ตาม หากผู้ถูกร้องทั้งสองเริ่มผลิตไฟฟ้าอาจก่อให้เกิดสารมลพิษ อาทิ ก๊าซออกไซด์ของไนโตรเจน ก๊าซไฮโดรเจนคลอไรด์ สารปรอท แคดเมียม ตะกั่ว ไดออกซิน/ฟิวแรน ประกอบกับรายงาน EIA ของโครงการนิคมอุตสาหกรรมดับบลิวเอชเอฯ กำหนดเพียงอัตราการระบายฝุ่นละอองรวมและก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ที่จะไม่ก่อปัญหาต่อบรรยากาศโดยรวมเท่านั้น โดยไม่ได้พิจารณาถึงสารมลพิษอื่นที่อาจเกิดขึ้น อีกทั้งโครงการของผู้ถูกร้องทั้งสองมีกำลังการผลิตรวมกันถึง ๑๙.๘ เมกะวัตต์ ประกอบกับผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่าควรเพิ่มสาร PAH และ PM 2.5 เป็นสารมลพิษทางอากาศตามประกาศกำหนดมาตรฐานควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียจากโรงไฟฟ้าที่ใช้ขยะเป็นเชื้อเพลิง และควรรายงานปริมาณสารมลพิษทางอากาศที่เกิดขึ้นต่อปี **จึงเห็นควรเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนต่อผู้ถูกร้องที่ ๑ ผู้ถูกร้องที่ ๒ กรมควบคุมมลพิษ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ และกระทรวงพลังงาน เพื่อดำเนินการต่อไป**

๔. มติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในคราวประชุมด้านการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิมนุษยชน ครั้งที่ ๓๖/๒๕๖๘ เมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๘ จึงมีมติดังนี้

๔.๑ กรณีการมีส่วนร่วมของประชาชนและชุมชนต่อการดำเนินโครงการ **ผู้ถูกร้องที่ ๑ และที่ ๒ มีการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน**

๔.๒ กรณีผู้ถูกร้องที่ ๑ และที่ ๒ ไม่ได้จัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมในแต่ละโครงการ ยังไม่อาจรับฟังได้ว่ามีการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน

/๔.๓ กรณี...

๔.๓ กรณีผู้ถูกร้องที่ ๑ และที่ ๒ ขอตั้งโรงงานผลิตและจำหน่ายไฟฟ้าจากเชื้อเพลิงขยะอุตสาหกรรม ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพอนามัยของประชาชนในพื้นที่ ยังไม่อาจรับฟังได้ว่ามีการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน

๔.๔ ให้เสนอแนะมาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน และมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนต่อผู้ถูกร้องที่ ๑ ผู้ถูกร้องที่ ๒ กรมควบคุมมลพิษ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ และกระทรวงพลังงาน ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๔๗ (๑) และ (๓) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๖ (๑) และ (๓) ประกอบมาตรา ๓๖ และมาตรา ๔๒ เพื่อดำเนินการ ดังนี้

๔.๔.๑ มาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน

ให้ผู้ถูกร้องที่ ๑ และที่ ๒ จัดประชุมประชาสัมพันธ์รายละเอียดแต่ละโครงการและรับฟังความเห็นของประชาชน เพื่อนำข้อมูลมาพิจารณาปรับปรุงหรือเพิ่มเติมมาตรการป้องกัน แก้ไข และติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม โดยให้กำหนดวัน เวลา และสถานที่จัดประชุมให้เหมาะสมและสะดวกต่อการเดินทางของกลุ่มเป้าหมายและประชาชนในพื้นที่ รวมทั้งจัดสรรเวลาแสดงความคิดเห็นให้กลุ่มเป้าหมายอย่างเพียงพอเพื่อให้แสดงความคิดเห็นได้อย่างเต็มที่ ทั้งนี้ ให้ลงพื้นที่ประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูลที่เป็นสาระสำคัญของแต่ละโครงการ มาตรการป้องกัน แก้ไข และติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม ให้กลุ่มเป้าหมายทราบล่วงหน้าอย่างน้อย ๑๕ วัน

ทั้งนี้ ให้ดำเนินการภายใน ๙๐ วัน นับแต่ได้รับรายงานฉบับนี้

๔.๔.๒ มาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

๑) ให้ผู้ถูกร้องที่ ๑ และที่ ๒ ตรวจวัดปริมาณสารมลพิษตามประกาศกำหนดมาตรฐานควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียจากโรงไฟฟ้าที่ใช้ขยะเป็นเชื้อเพลิงที่เกิดขึ้นต่อปี และระบุไว้ในรายงานผลการปฏิบัติตามประมวลหลักการปฏิบัติ สำหรับการประกอบกิจการผลิตไฟฟ้า

๒) ให้กรมควบคุมมลพิษเพิ่มสารโพลีไซคลิกอะโรมาติกไฮโดรคาร์บอน (Polycyclic Aromatic Hydrocarbons: PAH) และฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน (PM 2.5) เป็นสารมลพิษทางอากาศตามประกาศกำหนดมาตรฐานควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียจากโรงไฟฟ้าที่ใช้ขยะเป็นเชื้อเพลิง

๓) ให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทบทวนหลักเกณฑ์การพิจารณากรณีโครงการโรงไฟฟ้าพลังความร้อนที่มีกำลังการผลิตต่ำกว่า ๑๐ เมกะวัตต์ ตั้งแต่ ๒ โครงการขึ้นไป ซึ่งมีที่ตั้งโครงการอยู่ติดกันแต่ไม่ถือว่าเป็นโครงการเดียวกัน โดยให้คำนึงถึงการจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทในเครือเดียวกัน รวมทั้งทบทวนให้โรงไฟฟ้าพลังความร้อนทุกประเภท ทุกขนาดเป็นโครงการที่ต้องจัดทำรายงาน EIA

/๔) ให้กรมคุ้มครอง...

๔) ให้กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพร่วมกับกระทรวงพลังงาน ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ถูกร้องที่ ๑ และที่ ๒ นำหลักการ UNGPs มาใช้ในการประกอบธุรกิจ โดยเฉพาะการตรวจสอบสิทธิมนุษยชนอย่างรอบด้าน (Human Rights Due Diligence: HRDD) การจัดให้มีช่องทางรับเรื่องร้องเรียน พร้อมประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนรับรู้ และการกำหนดแนวทางที่เหมาะสมเพื่อลดและเยียวยาผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการประกอบกิจการ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

นางสาวพรประไพ กาญจนรินทร์	**ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ**
นางปรีดา คงแป้น	**กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ**
ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุชาติ เศรษฐมาลินี	**กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ**
นางสาวศยามล ไกยูรวงศ์	**กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ**
นางสาวปิติกาญจน์ สิทธิเดช	**กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ**
นายวสันต์ ภัยหลีกลี้	**กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ**
นางสาวสุภัทรา นาคะผิว	**กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ**